

Никола Станевъ

I. Освобождение

Радостъ и скръбъ

Българскиятъ народъ бѣ освободенъ подиръ много борби, въстания, кървопролития, пожари и най-сетне борбитѣ завършиха съ голѣма и тежка война между Русия и Турция. Въ освободителната война се сражаваха, редомъ съ рускитѣ войски, и храбритѣ български опълченци, а покрай тѣхъ помагаха и около 40,000 българи-мже, жени и юноши-момчета и момичета, които служеха на рускитѣ войски, като прекарваха сѣно, храна, носѣха понѣкжде вода, насипваха пжтища, копаеха окопи и градѣха крепости.

Освобождението започна на 20 априлъ (2 май) 1876 год. отъ Сръдногорското въстание и завърши отъ рускитѣ войски на 4 мартъ 1878 година, когато бѣ подписанъ *Санстефанскиятъ миръ*.

По този миръ се освобождаваха всички български земи отъ Дунава до Албания и отъ Черно-море до рѣкитѣ Тимокъ и Горна-Морава.

Цѣлиятъ български народъ бѣ много зарадванъ отъ освобождението. Отъ много градове бѣха изпратени свещеници, кметове, владици и народни първенци да идатъ предъ рускитѣ генерали] и князе, па и до императора, да благодарятъ за голѣмата добрина, що имъ бѣ направена. Радостта се изказваше съ писма и телеграми, съ молебени въ църквата, съ хора, сборове и други веселби.